Európsky parlament
2019 – 2024

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2023/0371(COD)

19.2.2024

***I
NÁVRH SPRÁVY

o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1806, pokiaľ ide o revíziu mechanizmu pozastavenia
(COM(2023)0642 – C9-0392/2023 – 2023/0371(COD))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Matjaž Nemec

Označenie postupov

*	Konzultácia
***	Súhlas
***I	Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
***II	Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
***III	Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

Pozmeňujúce návrhy k návrhu aktu

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu v dvoch stĺpcoch

Vypustenia sa označujú ***hrubou kurzívou*** v ľavom stĺpci. Nahradenia sa označujú ***hrubou kurzívou*** v oboch stĺpcoch. Nový text sa označuje ***hrubou kurzívou*** v pravom stĺpci.

Prvý a druhý riadok záhlavia každého pozmeňujúceho návrhu vymedzujú príslušnú časť v návrhu aktu predloženého na prerokovanie. Ak sa pozmeňujúci návrh týka platného aktu, ktorý sa má návrhom aktu zmeniť, záhlavie navyše obsahuje tretí riadok uvádzajúci platný akt a štvrtý riadok uvádzajúci príslušné ustanovenie tohto aktu.

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu v podobe konsolidovaného textu

Nové časti textov sa označujú ***hrubou kurzívou***. Vypustené časti textu sa označujú symbolom ▌ alebo sa prečiarkujú. V prípade nahradenia sa nový text vyznačí ***hrubou kurzívou*** a nahradený text sa vymaže alebo sa prečiarkne.
Čisto technické zmeny, ktoré vykonávajú útvary s cieľom vypracovať konečný text, sa však nevyznačujú.

OBSAH

Strana

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....5

DÔVODOVÁ SPRÁVA.....10

PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO OSOBY, KTORÉ SPRAVODAJCOVI POSKYTLI INFORMÁCIE.....13

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1806, pokiaľ ide o revíziu mechanizmu pozastavenia
(COM(2023)0642 – C9-0392/2023 – 2023/0371(COD))

Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu [COM(2023)0642],

– so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 77 ods. 2 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0392/2023),

– so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,

– so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A9-0000/2024),

1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;

2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;

3. poveruje svoje predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

Pozmeňujúci návrh 1

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(2) Mechanizmus, ktorým sa dočasne pozastavuje oslobodenie štátnych príslušníkov tretej krajiny uvedenej v zozname v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1806 od vízovej povinnosti (ďalej len „mechanizmus pozastavenia“) by sa mal posilniť, aby mala Únia k dispozícii účinnejšie ochranné opatrenia, ktorých cieľom je zabrániť celej škále rizík	(2) Mechanizmus, ktorým sa dočasne pozastavuje oslobodenie štátnych príslušníkov tretej krajiny uvedenej v zozname v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1806 od vízovej povinnosti (ďalej len „mechanizmus pozastavenia“)**,** by sa mal posilniť, aby mala Únia k dispozícii účinnejšie ochranné opatrenia, ktorých cieľom je zabrániť celej škále rizík

z hľadiska neregulárnej migrácie, verejného poriadku a bezpečnosti spojených s tretími krajinami uvedenými v zozname v danej prílohe II, ako aj zneužívaniu oslobodenia od vízovej povinnosti prostredníctvom systémov udeľovania občianstva investorom používaných týmito tretími krajinami.	z hľadiska neregulárnej migrácie, verejného poriadku a bezpečnosti spojených s tretími krajinami uvedenými v zozname v danej prílohe II, ako aj zneužívaniu oslobodenia od vízovej povinnosti prostredníctvom systémov udeľovania občianstva investorom používaných týmito tretími krajinami ***a nedodržaniu osobitných požiadaviek, najmä tých, ktoré sú stanovené v súvislosti s vonkajšími vzťahmi Únie s príslušnou treťou krajinou, vrátane hľadísk ľudských práv a základných slobôd***.
	Or. en

Pozmeňujúci návrh 2

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 6 a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(6a) Mechanizmus pozastavenia by malo byť možné spustiť v prípadoch týkajúcich sa vonkajších vzťahov Únie s príslušnou treťou krajinou, a to najmä vrátane hľadísk ľudských práv a základných slobôd. Takéto hľadiská by mali zahŕňať porušenie dvojstranných alebo mnohostranných dohôd uzavretých medzi Úniou alebo medzi Úniou a členskými štátmi na jednej strane a relevantnou treťou krajinou na strane druhej; závažné porušenia medzinárodného práva a noriem vrátane medzinárodného práva v oblasti ľudských práv príslušnou treťou krajinou vrátane nedodržania rozhodnutí a rozsudkov medzinárodných súdov; nepriateľské činy alebo agresiu príslušnej tretej krajiny proti jednému alebo viacerým členským štátom alebo Únii; závažné porušovanie ľudských práv vrátane kriminalizácie umelého prerušenia tehotenstva a osôb LGBTQ+ a zavedenie alebo uplatňovanie trestu smrti príslušnou treťou krajinou; a nedodržanie príslušných sankcií Únie vo

vzťahu k príslušnej tretej krajine.

Or. en

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh nariadenia
Článok 1 – odsek 1 – bod 2
Nariadenie (EÚ) 2018/1806
Článok 8a – odsek 1 – písmeno d – bod ii

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
ii) hybridné hrozby;	***vypúšťa sa***

Or. en

Odôvodnenie

Spravodajca sa domnieva, že tento dôvod by mal byť súčasťou prerokovania dôvodov v rámci vonkajších vzťahov Únie s príslušnou treťou krajinou, ako sa navrhuje v písmene ga).

Pozmeňujúci návrh 4

Návrh nariadenia
Článok 1 – odsek 1 – bod 2
Nariadenie (EÚ) 2018/1806
Článok 8a – odsek 1 – písmeno g a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	ga) nedodržanie osobitných požiadaviek, ktoré sú založené na článku 1, najmä pokiaľ ide o vonkajšie vzťahy Únie s príslušnou treťou krajinou vrátane hľadísk ľudských práv a základných slobôd, vyplývajúce z ktorejkoľvek z týchto skutočností:
	i) porušenie dvojstranných a mnohostranných dohôd medzi Úniou alebo Úniou a členskými štátmi na jednej strane a príslušnou treťou krajinou na strane druhej;
	ii) závažné porušenie medzinárodného práva a noriem vrátane medzinárodného práva v oblasti ľudských práv príslušnou treťou krajinou vrátane

nedodržania rozhodnutí a rozhodnutí medzinárodných súdov;

iii) nepriateľské činy alebo agresia príslušnej tretej krajiny proti jednému alebo viacerým členským štátom alebo Únii;

iv) závažné porušenie ľudských práv vrátane kriminalizácie umelého prerušenia tehotenstva a osôb LGBTQ+ a zavedenie alebo uplatňovanie trestu smrti príslušnou treťou krajinou;

v) nedodržanie príslušných sankcií Únie vo vzťahu k príslušnej tretej krajine.

Or. en

Odôvodnenie

Article 1 determines the basis for the exemption from visa requirements for the nationals of the third countries when travelling to the territory of the Member States, which are based on a case-by-case assessment of a variety of criteria, and article 8 provides grounds for the suspension of the said exemption. There is however, a gap between the conditions for visa exemption and the grounds for its suspension, in particular in relation to the Union's external relations with the relevant third country, including, in particular, considerations of human rights and fundamental freedoms. The Rapporteur wishes to close this gap by extending the grounds for suspension in Article 8 as set out.

Pozmeňujúci návrh 5

Návrh nariadenia
Článok 1 – odsek 1 – bod 2
Nariadenie (EÚ) 2018/1806
Článok 8c – odsek 1 – pododsek 2 a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	Komisia monitoruje trvalé nedodržiavanie osobitných požiadaviek, ktoré sú založené na článku 1, najmä v rámci vonkajších vzťahov Únie s príslušnou treťou krajinou a vo vzťahu k tretím krajinám uvedeným v prílohe II, ktoré využívajú výhody liberalizácie vízového režimu, dôvody pozastavenia podľa článku 8a ods. 1 písm. ga).

Or. en

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh nariadenia
Článok 1 – odsek 1 – bod 2
Nariadenie (EÚ) 2018/1806
Článok 8d – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
1. Správu o monitorovaní vykonávanom v súlade s článkom 8c ods. 1 ***v súvislosti s tretími krajinami, ktoré boli zahrnuté do zoznamu v prílohe II v dôsledku úspešného ukončenia dialógu o liberalizácii vízového režimu medzi Úniou*** a ***danou treťou krajinou, predkladá Komisia Európskemu parlamentu a Rade aspoň raz ročne počas siedmich rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti liberalizácie vízového režimu pre tieto tretie krajiny, a následne*** vždy, keď to Komisia považuje za potrebné, resp. na žiadosť Európskeho parlamentu alebo Rady. Správa sa zameria na tretie krajiny, o ktorých sa Komisia na základe konkrétnych a spoľahlivých informácií domnieva, že prestali spĺňať určité osobitné požiadavky založené na článku 1, ktoré boli použité pri posudzovaní vhodnosti liberalizácie vízového režimu.	1. ***Komisia na ročnom základe predkladá Európskemu parlamentu a Rade*** správu o monitorovaní vykonávanom v súlade s článkom 8c ods. 1, ***a predovšetkým*** vždy, keď to Komisia považuje za potrebné, resp. na žiadosť Európskeho parlamentu alebo Rady. Správa sa zameria na tretie krajiny, o ktorých sa Komisia na základe konkrétnych a spoľahlivých informácií domnieva, že prestali spĺňať určité osobitné požiadavky založené na článku 1, ktoré boli použité pri posudzovaní vhodnosti liberalizácie vízového režimu.

Or. en

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. Súvislosti

Jedným z pilierov vízovej politiky EÚ je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1806 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov víza, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú od tejto povinnosti oslobodení pri pobytoch nepresahujúcich 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia.

Stanovujú sa v ňom základné zásady liberalizácie vízového režimu, určujú sa v ňom „pozitívne“ tretie krajiny alebo tretie krajiny oslobodené od vízovej povinnosti a zoznamy „negatívnych“ tretích krajín, resp. tretích krajín, pre ktoré platí vízová povinnosť, a stanovujú sa v ňom záruky, keď by sa bezvízový režim mohol pozastaviť na základe dvoch základných mechanizmov, mechanizmu reciprocity a mechanizmu pozastavenia, ako aj postupy na ich aktivovanie.

V nadväznosti na výzvy oboch spoluzákonodarcov na potrebu revízie mechanizmu pozastavenia s cieľom lepšie sa prispôsobiť vznikajúcim výzvam predložila Európska komisia v októbri 2023 cielený návrh revízie mechanizmu pozastavenia, aby sa niektoré jeho prvky posilnili a zlepšili. Navrhovaná revízia sa týka revízie článku 8 a zahŕňa niekoľko podstatných zmien týkajúcich sa možných dôvodov na pozastavenie, ako aj postupov.

Tento mechanizmus pozastavenia bol prvýkrát zavedený v roku 2013[1], pričom jeho hlavným cieľom bolo umožniť dočasné pozastavenie oslobodenia od vízovej povinnosti v prípade náhleho a výrazného zvýšenia neregulárnej migrácie. Mechanizmus sa následne zrevidoval v roku 2017[2] tak, že sa členským štátom uľahčilo oznamovanie okolností vedúcich k prípadnému pozastaveniu a Komisii sa umožnilo aktivovať mechanizmus pozastavenia z vlastnej iniciatívy.

2. Navrhované zmeny mechanizmu pozastavenia

Vo svojom najnovšom návrhu Komisia zavádza niekoľko zmien súčasného mechanizmu. Navrhujú sa nové dôvody pozastavenia súvisiace s hybridnými hrozbami, ako sú situácie štátom podporovanej inštrumentalizácie migrantov s cieľom destabilizovať alebo oslabiť spoločnosť a kľúčové inštitúcie, ako aj nové dôvody, ktoré sa osobitne zaoberajú systémami udeľovania občianstva investorom, ktoré v súčasnosti používa viacero tretích krajín oslobodených od vízovej povinnosti.

Dopĺňa sa aj nový dôvod na pozastavenie vzťahujúci sa na tie prípady, keď by nedostatočné zosúladenie vízovej politiky tretej krajiny uvedenej v prílohe II s vízovou politikou Únie

---

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1289/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 74 – 80).

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/371 z 1. marca 2017, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (revízia mechanizmu pozastavenia) (Ú. v. EÚ L 61, 8.3.2017, s. 1 – 6).

mohlo viesť k situáciám, keď štátni príslušníci tretích krajín, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi danej tretej krajiny, legálne prichádzajú na územie danej tretej krajiny a následne neregulárne vstupujú na územie členských štátov.

Týmto návrhom taktiež zavádza nový prvok, ktorým je možnosť Komisie zvážiť rôzne prahové hodnoty pri rozhodovaní o tom, či pozastaviť oslobodenie od vízovej povinnosti v prípadoch výrazného zvýšenia neregulárnej migrácie, počtu neopodstatnených žiadostí o azyl alebo nárastu závažných trestných činov spojených so štátnymi príslušníkmi danej tretej krajiny, a to na základe individuálneho posúdenia.

V návrhu sa zavádzajú aj zmeny týkajúce sa postupu a podmienok oznámenia členského štátu Komisii, ak čelí jednej alebo viacerým okolnostiam, ktoré predstavujú dôvod na pozastavenie, a ako aj postupu preskúmania takéhoto oznámenia Komisiou. Rovnako sa ním mení referenčné obdobie na určenie existencie okolností, ktoré môžu viesť k pozastaveniu.

Komisia bude mať tiež povinnosť pravidelne monitorovať existenciu dôvodov na pozastavenie, pokiaľ ide o všetky tretie krajiny uvedené v prílohe II, a postup na aktiváciu mechanizmu pozastavenia na základe vlastnej analýzy Komisie týkajúcej sa existencie takýchto dôvodov.

Tento postup sa ďalej mení predĺžením trvania dočasného pozastavenia oslobodenia od vízovej povinnosti z deviatich mesiacov na 12 mesiacov (pre prvú fázu) a z 18 mesiacov na 24 mesiacov (pre druhú fázu), pričom sa tiež zavádza nový zrýchlený postup, keď si situácia vyžaduje okamžitý zásah Komisie.

3. Stanovisko spravodajcu

Vzhľadom na rozšírenie bezvízového styku do niekoľkých nových tretích krajín v nedávnych rokoch, ako aj na neustále sa objavujúce výzvy a krízy na celom svete sa spravodajca domnieva, že Európska únia potrebuje účinné a dostatočné nástroje, aby mohla reagovať na takéto výzvy, a to aj v oblasti vízovej politiky.

Spravodajca preto vo veľkej miere podporuje cieľ Komisie a potrebu posilniť a zlepšiť mechanizmus pozastavenia víz. Stojí za zmienku, že mechanizmus pozastavenia bol od zavedenia v roku 2013 aktivovaný len raz. Konkrétne v prípade Vanuatu pre obavy EÚ týkajúce sa fungovania systémov udeľovania občianstva investorom, v súvislosti s čím Rada v marci 2022 prijala čiastočné pozastavenie, na čo nadviazalo úplné pozastavenie v októbri 2022, ktoré je stále v platnosti.

Vzhľadom na neustále sa meniaci svet, vývoj politík EÚ a aj bezvízový režim sa spravodajca domnieva, že revízia mechanizmu pozastavenia by sa mala zaoberať vízovou politikou EÚ tak, že sa holisticky zohľadnia všetky aspekty.

Spravodajca sa preto domnieva, že existuje prirodzený rozdiel medzi podmienkami oslobodenia od vízovej povinnosti EÚ, ktoré vychádzajú z individuálneho posúdenia rôznych kritérií, a dôvodmi, ktoré umožňujú pozastavenie uplatňovania uvedenej výnimky. Spravodajca sa tiež domnieva, že existuje nesúlad, najmä pokiaľ ide o vonkajšie vzťahy Únie s príslušnými tretími krajinami, a to vrátane hľadísk ľudských práv a základných slobôd.

V tejto súvislosti spravodajca zastáva názor, že dôvody na pozastavenie bezvízového režimu s treťou krajinou musia zahŕňať hľadiská týkajúce sa vonkajších vzťahov Únie alebo, v určitých prípadoch, členských štátov s príslušnou treťou krajinou.

Tieto dôvody na pozastavenie by mali okrem iného zahŕňať: **a)** porušenie dvojstranných a mnohostranných dohôd medzi Európskou úniou alebo Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a príslušnými tretími krajinami na strane druhej alebo pozastavenie ich platnosti; **b)** závažné porušenia medzinárodného práva a noriem vrátane medzinárodného humanitárneho práva príslušnou treťou krajinou vrátane nedodržania rozhodnutí a rozsudkov medzinárodných súdov; **c)** nepriateľské činy alebo agresiu príslušnej tretej krajiny proti jednému alebo viacerým členským štátom alebo Únii; d) závažné porušenie ľudských práv vrátane kriminalizácie umelého prerušenia tehotenstva a osôb LGBTQ+, ako aj zavedenie alebo uplatňovanie trestu smrti príslušnou treťou krajinou; a **e)** nedodržanie príslušných sankcií EÚ.

Spravodajca sa tiež domnieva, že treba pravidelne hodnotiť ďalšie plnenie základných dôvodov v prípade tretích krajín, ktoré využívajú výhody liberalizácie vízového režimu, čo nebolo výsledkom úspešného ukončenia dialógu o liberalizácii vízového režimu. V tejto súvislosti spravodajca podporuje návrh Komisie, pokiaľ ide o monitorovanie existencie dôvodov na pozastavenie v prípade všetkých tretích krajín, ich posúdenie však musí nepochybne zahŕňať hľadiská týkajúce sa vonkajších vzťahov Únie alebo, v určitých prípadoch, členských štátov s príslušnou treťou krajinou.

Keďže súčasné volebné obdobie sa rýchlo končí, spravodajca chce urýchlene pristúpiť k prijatiu mandátu Európskeho parlamentu na rokovanie s cieľom zabezpečiť progresívne znenie, ktoré by sa malo odzrkadliť aj v budúcej vízovej politike EÚ.

PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO OSOBY, KTORÉ SPRAVODAJCOVI POSKYTLI INFORMÁCIE

V súlade s článkom 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku spravodajca vyhlasuje, že počas prípravy návrhu správy mu poskytli informácie tieto subjekty alebo osoby:

Subjekt a/alebo osoba
College Green Group Ltd

Vypracovanie uvedeného zoznamu je vo výlučnej zodpovednosti spravodajcu.